

Aan: Het College van Burgemeester en wethouders

's-Hertogenbosch, 11 augustus 2023

Betreft: Art. 71 RvO vragen: **Wie beslist lokaal over de opvang van asielzoekers?**

Geacht college,

De gemeenteraad van 's-Hertogenbosch heeft op 22 oktober 2022 de motie "Humane opvang vluchtelingen" aangenomen waar ook VOOR Den Bosch mee heeft ingestemd. In de motie werd het college verzocht om medewerking te verlenen aan de humane opvang van mensen die op de vlucht zijn voor oorlog en geweld binnen onze gemeentegrenzen, met randvoorwaarden. Een randvoorwaarde in de motie is de gemeente raad actief te informeren en in gesprek te gaan en te blijven met omwonenden.

Het college informeert nu de gemeenteraad over de voortgang.

Wat voor ons nog altijd een onduidelijkheid blijft is en we sterk over twijfelen is of het college van B&W wel de bevoegdheid heeft te beslissen over de vestiging van een azc. Nu wil de burgemeester dit samen met het COA regelen, daarna de betreffende directe inwoners rondom het AZC informeren en vervolgens de gemeenteraad.

In veel gemeenten is nu discussie gaande over wie hier beslissingsbevoegd is. Is dat het college, zoals vaak wordt geredeneerd, omdat dit onder het 'dagelijks bestuur' zou vallen? En moet de raad dan om wensen en bedenkingen worden gevraagd? Of beslist de gemeenteraad zelf? Gemeenten lijken er verschillend mee om te gaan. (zie 6).

De regering wil de Spreidingswet invoeren die bedoeld is om gemeenten een wettelijke taak te geven om asielzoekers op te vangen. De wet geldt nu nog niet. In de toelichting op het voorstel voor de Spreidingswet geeft de Staatssecretaris van Justitie aan dat op dit moment geen wettelijke taak geldt om mee te werken aan de opvang van asielzoekers.

Het Centraal Orgaan Asielzoekers (COA) is afhankelijk van de vrijwillige medewerking van gemeenten om opvang mogelijk te maken, aldus de Staatssecretaris. (zie 1)

Er is nu nog geen wet die regelt dat de burgemeester of het college verplicht of bevoegd is om besluiten te nemen over de opvang van asielzoekers. Het opvangen van asielzoekers is daarom een bevoegdheid die aan het gemeentebestuur in het algemeen is overgelaten. (zie 2. Omdat de gemeenteraad aan het hoofd van de gemeente staat (zie3), is de conclusie van VOOR Den Bosch dat de raad beslist over de opvang van asielzoekers en niet het college of de burgemeester. Weliswaar is het college bevoegd om het dagelijks bestuur van de gemeente te voeren (zie 4), maar de raad bepaalt wat er tot het dagelijks bestuur van de gemeente hoort en wat niet. (zie 5) De raad heeft nooit bepaald dat het vestigen van een azc tot het dagelijks bestuur van de gemeente hoort.

Wij verwijzen ook naar de Handreiking 'Proces tot realisatie opvanglocatie asielzoekers' van de vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en het COA uit 2021 (zie 8). Hierin staat het proces van vestiging van een azc omschreven in acht fasen. De eerste fase in het nemen van een principe besluit. Hierover staat in de handreiking het volgende.

“Doel van deze fase is om een helder besluit te nemen: werkt de gemeente mee aan de vestiging van een opvanglocatie en om welk type opvang gaat het dan? Het initiatief kan komen van de gemeente, van het COA of van een andere partij, bijvoorbeeld een eigenaar van grond, een gebouw of een vakantiepark. De rol van het college is om het besluit te nemen, in afstemming met de Raad.”

VOOR Den Bosch verwijst ook nog naar de Raadsinformatiebrief (RIB) van 2017 met het onderwerp: Evaluatie locatiekeuzeproces en planvoorbereiding voor het realiseren van een azc.

De lessen die toen zijn geleerd uit de werkwijze en de locatiekeuze en planvoorbereiding van een azc in 2015 worden in die RIB uitgelegd en zijn onderzocht en zouden kunnen dienen tot een standaard huisvesting van toekomstige maatschappelijke voorzieningen in onze gemeente. (zie 7)

Waar VOOR Den Bosch wil voorkomen is de situatie die we gisteren in het SBS6 programma “Hart voor Nederland” hebben kunnen zien in Uden waar inwoners tegen een AZC zijn. Het Brabants Dagblad bericht hierover vandaag in hun dagblad over o.a. de aangeboden petitie van inwoners aan de burgemeester aldaar.

In die gemeente Maashorst werden namelijk de gemeenteraad en de inwoners pas achteraf geïnformeerd over een genomen beslissing door het college van B&W over een opvang van asielzoekers in Hotel Van der Valk.

VOOR Den Bosch wil dit voorkomen om vooraf duidelijkheid te krijgen en de twijfel weg te nemen over de te volgen procedure voor het bepalen van waar een AZC, of een AZC verdeeld over meerdere plekken in onze gemeente gaat komen en daarbij de gemeenteraad en ook de inwoners te betrekken.

VOOR Den Bosch heeft hierover de volgende vragen:

- Waarop baseert het college en de burgemeester de huidige werkwijze voor de keuze van een AZC al dan niet op meerdere plekken in onze gemeente om zonder de gemeenteraad hierover mee te laten beslissen? Wat is de juridische grondslag? Heeft VOOR Den Bosch het bij het juiste eind dat de gemeenteraad het hoogste
- Hoe kijkt u aan tegen het opiniestuk gepubliceerd in Gemeente.nu (zie 6)? Waarom zou dat opiniestuk niet kloppen en is toch niet de burgemeester of het college bevoegd een besluit te nemen over de keuze van het vestigen va
- Is de conclusie van ons juist dat niet het college van B&W beslist over de opvang van vluchtelingen maar de gemeenteraad de autonome bestuursbevoegdheid heeft volgens de Gemeentewet en de Grondwet?
- Waarom gaat u voorbij aan de RIB met de bijlage daarbij over de voorgestelde te volgen procedure/werkwijze en benoemde verbeterpunten voor de keuze van een AZC, zoals werd onderzocht door de afdeling Onderzoek & Statistiek in maart 2017?
- Wat is de stand van zaken met betrekking tot de keuze van een AZC tot op heden?

Joep Gersjes, Fractie leider VOOR Den Bosch

1. Zie pagina 1 van de Memorie van Toelichting bij het wetsvoorstel voor de Spreidingswet op <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-36333-3.html>.
2. Dit wordt ook wel de autonome bestuursbevoegdheid van de gemeente genoemd. Zie artikel 124, eerste lid, van de Grondwet.
3. Zie artikel 125, eerste lid, van de Grondwet.
4. Zie artikel 160, eerste lid, van de Gemeentewet.
5. Zie pagina 64 van de Memorie van Antwoord bij de Gemeentewet op

- https://repository.overheid.nl/frbr/sgd/19881989/0000091914/1/pdf/SGD_19881989_0002213.pdf.
6. 'Wie beslist lokaal over de opvang van asielzoekers?' van Rob de Greef, docent/onderzoeker staats- en bestuursrecht aan de Vrije Universiteit in Amsterdam, op www.gemeente.nu/blog/wie-beslist-lokaal-over-de-opvang-van-asielzoekers/.
 7. <https://s-hertogenbosch.notubiz.nl/document/5562583/1#search=%22evaluatie%20locatiekeuze%22>
 8. [Handreiking Proces tot realisatie opvanglocatie asielzoekers | VNG](#)